

Maria Miśkiewicz

Niewiadoma, pow. Sokołów Podlaski. Stanowisko 1 - Grodzisko

Informator Archeologiczny : badania 8, 185-186

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

je go Kapitulę. Od tego roku stanowił siedzibę domeny aż do czasów Jana Olbrachta.

Nową siedzibę, mурowany zamek, zaczęli biskupi krakowscy wznosić w końcu XV w. a około 1508 ukończyli budowę i przenieśli się do nowej siedziby. Warstwa spalonych fortyfikacji wskazuje na zniszczenie gródka przez pożar.

W obrębie zamku założono 3 wykopy. Odstąpiono ciąg dalszy nieznanego dotąd muru licowego od strony południowej, narożnik tego muru oraz poziom mieszkalny kondygnacji parterowej. Od strony południowo-zachodniej ustalono istnienie całkowicie zniszczonej baszty południowej. Dzięki badaniom można obecnie rekonstruować bryłę zamku w postaci prostokąta długiego około 55 m, flankowanego od strony północnej i południowej dwoma basztami.

NIEWIADOMA, pow. Sokołów Podlaski
Stanowisko 1 - Grodzisko

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziła dr Maria Miśkiewicz. Finansował WKZ w Warszawie. Siódmy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Przystąpiono do systematycznych prac badawczych na grodzisku, których założeniem było uchwycenie konstrukcji wału obwodowego oraz obserwacja warstwy kulturowej we wnętrzu grodu. W tym celu wytyczono trzy wykopy: odcinek I o wymiarach 17 m x 2 m, przecinający wewnętrzny pierścień wałów, odcinek II o wymiarach 120 m x 2 m przechodzący przez wewnętrzną kulminację i odcinek III o wymiarach 25 m x 2 m, stanowiący przedłużenie przekopu przez wał w kierunku zabagnionej części wewnętrznego plateau grodu.

Wał posadowiony był na cienkiej warstwie osadniczej, która zalegała na głębokości 270 cm od szczytu wału. Szerokość podstawy wału wynosi około 17 m. W przekroju wyróżniono trzy fazy konstrukcyjne. Fazę pierwszą stanowił wał wzniesiony w konstrukcji rusztowej, zabezpieczonej od strony wzgórza pionowo wbitymi palami, o rozpiętości podstawy około 4 m. Pierwotna wysokość ściany mogła wynosić około 2 m. Druga faza, to dobudowanie od strony zewnętrznej następnego ciągu rusztu, przy czym bierwiona tej części wału przesypane były nawiezioną gliną. Szerokość tej części wału wynosiła u podstawy około 240 cm, a zachowana wysokość warstwy gliny dochodziła do 160 cm. Na stoku zewnętrznym można dopatrywać się bermy posadowionej na wytyczającej się starszej warstwie osadniczej. Trzecią fazę budowy wału stanowi warstwa kamieni, którymi podwyższono całą konstrukcję,

a następnie całość od strony zewnętrznej oblepiono warstwą gliny, miąższości około 50 cm. Te dwie ostatnie fazy wykazują, że nie tylko podwyższono całą konstrukcję do około 270 cm, ale i znacznie ją rozszerzono, gdyż wał u podstawy miał wówczas około 12 m. rozpiętości.

Obserwacja warstwy kulturowej we wnętrzu grodu potwierdziła istnienie starszego i młodszego grodu /tzw. Gród I/, otoczonego fosą, a być może także palisadą. W tej części odkryto też zdobioną ostrogę z zaczepami haczykowato zagiętymi do wnętrza i prostym kolcem, typową dla początków VII wieku. Pomiedzy tą fosą, a młodszym wałem obwodowym odstonięto spaloną część budynku zrębowego z paleniskiem kamiennym.

Do zadań stojących przed dalszymi badaniami należy określenie dat rozbudowy grodu, uściślenie jego funkcji oraz przynależności państwowej.

NOWINKA, pow. Elbląg
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Pietrzak. Finansował WKZ w Gdańsku. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko pruskie z V-VII w.n.e.

Kontynuowano prace ratownicze w zachodniej części cmentarzyska. Przebadano 27 obiektów, w tym 7 pochówków końskich wraz z towarzyszącymi im ludzkimi grobami ciałopalnymi. Pozostałe obiekty, to groby ciałopalne, jamowe.

Pochówki końskie nr nr 34,35 były częściowo uszkodzone i nie zawierały całego naboru uzdy. Zachowały się jedynie wędzidla żelazne i nieliczne brązowe blaszki prostokątne od rzemieni uzdy. Dalszych 5 pochówków końskich zawierało tylko wędzidla żelazne. Wszystkie pochówki koni, podobnie jak odkrywane w poprzednich latach, usytuowane były na osi północ-południe z czaszką od południa.

Groby jamowe, ciałopalne z reguły były ubogo wyposażone. Nieliczne naczynia gliniane spotykane w jamach grobowych nie spełniały roli popielnic. Przepalone kości ludzkie zachowały się w niewielkich ilościach i zalegały w całej jamie grobowej.

Z inwentarza grobowego na uwagę zasługują dwie brązowe zapinki płytowe z grobu nr 41. Na płytkach wyobrażone są koniki morskie, na jednej z nich zachowały się resztki emalii, na drugiej zaś bogata ornamentyka.

Badania będą kontynuowane.